

ilk Yardım

İlk Yardım Nedir?

Herhangi bir kaza ya da yaşamı tehlikeye düşüren bir durumda, sağlık görevlilerinin tıbbi yardımını sağlanıncaya kadar, hayatın kurtarılması ya da durumun daha kötüye gitmesini önleyebilmek amacıyla olay yerinde, tıbbi araç gereç aranmaksızın mevcut araç ve gereçlerle yapılan ilaçsız uygulamalardır.

İlk yardımcı kimdir?

İlk yardımın tanımında belirtilen amaç doğrultusunda, hasta/yaralıya tıbbi araç ve gereç aranmaksızın mevcut araç ve gereçlerle, sağlık ekibi gelinceye kadar, ilaçsız uygulamaları yapan, konuyla ilgili eğitim sonunda ilk yardımcı sertifikası almış kişiyi tanımlar.

İlk yardımın öncelikli amaçları nelerdir?

- ❖ Yaşamsal fonksiyonların sürdürülmesini sağlamak
- ❖ Hasta/yaralının durumunun kötüleşmesini engellemek
- ❖ İyileştirmeyi kolaylaştırmak ilk yardımın öncelikli amaçlarıdır.

İlk Yardım Temel Uygulamaları

Koruma: Olay yerinde olası tehlikeleri belirleyerek güvenli bir çevre oluşturmaktır.

Bildirme: En hızlı şekilde gerekli yardım kuruluşlarına (112) haber verilmesidir.

Kurtarma: Olay yerinde hasta yaralılara müdahale; hızlı ancak sakin ve bilinçli bir şekilde yapılmalıdır. Hasta/yaralının durumunun değerlendirilmesine bağlı olarak ilk yardım yapılmalıdır. Eğer ilk yardım bilinmiyorsa asla hasta/yaralıya dokunulmamalı ve kımıldatılmamalıdır.

HASTA & YARALININ DEĞERLENDİRİLMESİ

- ❖ Solunum yolu açıklığının değerlendirilmesi
- ❖ Solunumun değerlendirilmesi
- ❖ Dolaşımın değerlendirilmesi

SOLUNUM YOLU TIKANIKLIKLARINDA İLK YARDIM

Solunum Yolu Tıkanıklığı Nedir?

Solunum yolunun, solunumu gerçekleştirmesi için gerekli havanın geçmesine engel olacak şekilde tıkanmasıdır. 2 tür solunum yolu tıkanıklığı vardır;

SOLUNUM YOLU TIKANIKLIKLARINDA İLK YARDIM

Kısmi Tıkanma

Az da olsa, bir miktar hava geçişinin olduğu duruma kısmi tıkanma denir.

Kişi öksürür, nefes alabilir, konuşabilir. İlk yardım olarak kişiye dokunulmaz ve öksürmeye teşvik edilir.

SOLUNUM YOLU TIKANIKLIKLARINDA İLK YARDIM

Tam Tıkanma

Hava girişinin tamamen engellendiği duruma ise tam tıkanma denir. Kişi nefes alamaz, acı eker gibi ellerini boynuna götürür, konuşamaz, rengi morarmıştır.

Yetiřkin ve ocuklarda Tam Tıkanmada İlk Yardım

1- Hasta ayakta ya da oturur pozisyonda olabilir.

2- Bilinci kontrol edilir.

3- Sırtına iki kürek kemiği arasına 5 - 7 kez vurulur.

Yetiřkin ve ocuklarda Tam Tıkanmada İlk Yardım

4- Cismin çıkıp - çıkmadığı ağız içerisinden kontrol edilir.

5- ıkmadıysa, arkadan sarılarak gövdesi kavranır.

6- Bir el yumruk yapılarak, başparmak çıkıntısı midenin st kısmına, göğüs kemiği altına gelecek şekilde konur. Diđer el ile yumruk yapılan el kavranır.

Yetiřkin ve ocuklarda Tam Tıkanmada İlk Yardım

7- Kuvvetle arkaya ve yukarı doğru bastırılır. Bu hareket 5 - 7 kez yabancı cisim çıkıncaya kadar tekrarlanır.

YANIKLARDA İLK YARDIM

Yanığın tanımı

Herhangi bir ısıya maruz kalma sonucu oluşan doku bozulmasıdır.

YANIKLARDA İLK YARDIM

- ▶ Kişi hala yanıyorrsa, paniğe engel olunur, koşması engellenir.
- ▶ Hasta/yaralının battaniye vb. ile üzeri kapatılır ve yuvarlanması sağlanır.
- ▶ Hasta yaralının yaşamsal bulguları değerlendirilir.
- ▶ En az 20 dakika, soęuk su altında tutulur.

YANIKLARDA İLK YARDIM

- ▶ Ödem oluşabileceğinden yüzük, bilezik vb. çıkarılır.
- ▶ Giysiler çıkarılır.
- ▶ Deri sabunlu su ile dikkatle temizlenir.
- ▶ Su toplayan yerler patlatılmaz.

YANIKLARDA İLK YARDIM

- ▶ Yanık bölgelere birlikte bandaj yapılmaz.
- ▶ Yanık üzeri temiz bezle örtülür, yanık üzerine hiçbir madde sürülmez.
- ▶ Hasta/yaralı battaniye ile örtülür.
- ▶ Yanık geniş ve sağlık kurumu uzaksa, kusma yoksa bilinci açıksa hasta/yaralıya ağızdan sıvı verilerek sıvı kaybı engellenir.
- ▶ Tıbbi yardım istenir (112).

Sıcak arpmasında İlk Yardım

- ▶ Hasta serin ve havadar bir yere alınır.
- ▶ Giysiler çıkarılır.
- ▶ Sırt üstü yatırılarak, kol ve bacaklar yükseltilir.
- ▶ Bulantı yoksa ve bilinci açıksa su ve tuz kaybını gidermek için su, tuz, karbonatla hazırlanan sıvı ya da soda içirilir.

BAYILMADA İLK YARDIM

Bayılma; beyne giden kan akışının azalması sonucu oluşan kısa süreli, yüzeysel ve geçici bilinç kaybıdır.

BAYILMADA İLK YARDIM

Kişi bayıldı ise;

- ▶ Etraftaki meraklılar uzaklaştırılır
- ▶ Hasta/yaralı sırt üstü yatırılır ve ayakları 30 cm yukarı kaldırılır
- ▶ Solunum yolu açıklığı kontrol edilir ve korunur
- ▶ Sıkan giysiler gevşetilir
- ▶ Kusma varsa yan pozisyonda tutulur.

GÖZE YABANCI CİSİM KAÇMASINDA İLK YARDIM

Toz, kirpik gibi madde ise;

- ▶ Gözü ışığa çevrin, alt göz kapağına bakın.
- ▶ Gerekiyorsa üst göz kapağına bakın.
- ▶ Nemli, temiz bir bezle çıkartın.
- ▶ Gözünü kırpmasını söyleyin.
- ▶ Bol su ile yıkayın.
- ▶ Gözü ovmayın.
- ▶ Çıkmıyorsa sağlık kuruluşuna sevk edin.

GÖZE YABANCI CİSİM KAÇMASINDA İLK YARDIM

Metal veya batan bir cisimse;

- ▶ Gerekmedikçe hastayı kımıldatmayın.
- ▶ Göze hiçbir müdahale yapmayın.
- ▶ Tıbbi yardım isteyin.
- ▶ Hastanın göz uzmanlık dalı olan bir sağlık kuruluşuna gitmesini sağlayın.
- ▶ Her iki gözün kapatılması gerekir.

KULAĐA YABANCI CİSİM KAÇMASINDA İLK YARDIM

- ▶ Kesinlikle sivri ve delici bir cisimle müdahale edilmemelidir.
- ▶ Su deđdirilmemelidir.
- ▶ Tıbbi yardım istenmelidir.

BURNA YABANCI CİSİM KAÇMASINDA İLK YARDIM

- ▶ Burun duvarına bastırarak kuvvetli bir nefes verme ile cismin atılması sağlanır.
- ▶ Çıkmazsa tıbbi yardım sağlanır.

ZEHİRLENMELERDE İLK YARDIM

Zehirlenme

Vücuda toksik maddenin girmesi sonucu normal fonksiyonların bozulmasıdır. Normalde yaşamsal fonksiyonlarına zarar verebileceğinden vücuda giren her türlü madde toksik sayılmalıdır.

ZEHİRLENMELERDE İLK YARDIM

- ▶ Zehirlenmeye neden olan maddeyi uzaklaştırmak (Zehirli madde vücuttan ne kadar çabuk uzaklaştırılırsa o kadar az miktarda emilir.).
- ▶ Hayati fonksiyonların devamını sağlanması.
- ▶ Sağlık kuruluşuna bildirme (112).
- ▶ Zehir danışma merkezi 114'ü arayın

YARALANMALARDA İLK YARDIM

- ▶ Kanama varsa durdurulur.
- ▶ Batan cisim varsa çıkarılmaz
- ▶ Yaralının sağlık kuruluşuna gitmesi sağlanır.
- ▶ Yaralı tetanozdan korunmak için uyarılır.
- ▶ Delici göğüs yaralanmalarında yaralının bilinci yerindeyse yarı oturur şekilde oturtularak sırtı desteklenir ve ayakları 30 cm yükseltilerek şok pozisyonu verilir ve 112 acil servis aranır.
- ▶ Delici karın yaralanmalarında hasta sırt üstü yatırılır ve 112 acil servis aranır.

BURUN KANAMASINDA İLK YARDIM

- ▶ Öncelikle sakin olunmalıdır.
- ▶ Hemen baş öne doğru eğilir. Mümkünse oturtulur.
- ▶ Burun kanatlarını sıkıştırarak iki parmakla sıkılır.
- ▶ Bu işlem yaklaşık 5 dakika kadar devam edilir.
- ▶ Kanamanın durmaması halinde hasta ya da yaralının en yakın sağlık kuruluşuna götürülmesi gerekir.

UNUTULMAMALIDIR!

- ▶ Yeterli bilgiye sahip deęilsek kesinlikle yaralıya müdahale edilmemelidir.
- ▶ Hemen 112 aranıp sakin, hızlı ve doğru bilgi verilmelidir.

**BİLİNÇLİ VE DOĞRU
YAPILAN İLK YARDIM
HAYAT KURTARIR.**

**SAĞLIKLI GÜNLER
DİLERİZ.**